

Ex dialogo Gregorij Distinctio prima

Incipit speculum exemplorum ex diuersis libris in vnu laboriose collectum. Et primo ex dialogo Gregorij pape.

Exemplum primum.

Enati quondam patricij

in samnij p[ro]p[ri]a villa fuit in qua colon[us] ei[us] filiu[m] Honoratum no[m]e habuit. q[ui] ab annis puerilib[us] ad amore[m] celestis patrie p[er] abstinentia[m] exarsit. Cui[us] tam magna p[er]u[er]sione polleret. seseq[ue] iam ab ocioso q[ui] s[er]uone restringeret. multu[m]q[ue] vt p[ro]f[er]at[ur] s[er]u[us] p[er] abstinentia[m] carne domaret. die q[ui]da[m] p[er]entes ei[us] vicinis suis p[er]u[er]sione[m] fecerunt. in q[ui] ad vescendu[m] carnes parate s[er]u[us]. Quas d[omi]n[us] ille ad esum p[er]tingere pro amore abstinentie recusaret. ceperunt eu[m] parates ei[us] irridere ac dicere. p[er]de. nu[m]quid tibi in his mortib[us] p[er]isce allaturi sum[us]. Illo ho[m]o in loco audiri p[er]iscis p[er]uenerat no[n] videri. S[ed] cu[m] his s[er]uonib[us] Honorat[us] irrideret. rep[er]te in p[er]u[er]sione aq[ua] defuit ad misteriu[m]. sicula lignea sicuti mos illic erat macipiu[m] ad fonte[m] p[er]icit. D[omi]n[us]q[ue] hauriret aqua[m] p[er]isc[us] sicula intrauit. reuersumq[ue] macipiu[m] an[te] ora[m] discubitu[m] p[er]isc[us] cu[m] aqua fudit q[ui] ad totu[m] diei victu[m] potuiss[et] honorato sufficere. mirati sunt om[n]es. toraq[ue] illa parentu[m] irrisio cessauit. Leperenaq[ue] in honorato venerari abstinentia[m]. qua[m] an[te] deridebat. Sicq[ue] a dei bo[n]e irrisio[n]is deterfit op[er]a probria p[er]isc[us] de mote. Qui cu[m] magnis s[er]uonib[us] cresceret a p[re]dicto d[omi]no suo libertate donat[us] est. atq[ue] in loco q[ui] fundis d[omi]ni monasteriu[m] p[ro]struit in q[ui] ducentoz fere monachoz p[ro]f[er]at[ur] extitit. Itaq[ue] vita ill[us] circu[m]quaq[ue] exempla dedit eximie p[er]uersitatis. Na[m] quada[m] die ex eo mote q[ui] ei[us] monasterio in excelso p[ro]minet in genti[us] sati moles erupit est q[ui] p[er] diueru[m] latu[m] mont[em] venies. totu[m] ruina[m] celle om[n]iq[ue] frat[er]u[m] interit[us] minabat. Qua[m] cu[m] veniente defugit vir sanct[us] vidisset. frequen[ter] voce xpi nomen inuocans extensa mox dextera signu[m] ei crucis opposuit eamq[ue] in ipso diu[er]si mont[em] latere cadent[em] ficit. sicut religiosus vir Laurenti[us] p[ro]hibet. Et q[ui] loc[us] no[n] fuerat q[ui] inberere potuisset aspici[er] ita vt nu[m]cusq[ue] cernenti[us] montez casura pendere videat[ur].

Vir reuerentissim[us] Libertin[us] q[ui] reg[is] totile

t[em]p[or]e fundensis monasterij p[ro]p[ri]e fuit in discipulatu[m] honorati p[ro]f[er]at[us] atq[ue] erudit[us] est De quo quis s[er]uites multas p[er]imozu[m] narratio certa vulgauerit. t[ame]n laureti[us] religiosus vir q[ui] nu[m]c sup[er]est et ei in ipso t[em]p[or]e familiarissim[us] fuit. m[ul]ta mihi dicere de illo p[ro]f[er]at[us]. et q[ui] ea q[ui] recolo pauca narrabo. In eade[m] p[ro]uincia samnij qua[m] supra memorauim[us] idem vir p[er] utilitate[m] monasterij carpebat iter. D[omi]n[us]q[ue] da rida gothoz dur cu[m] exercitu in loco eode[m] veniret dei seru[us] ex caballo in q[ui] sedebat ab hominib[us] eiusde[m] p[er]ic[er]e. Qui iumentu[m] p[er]diti da[n]t[ur] libent[er] ferens etia[m] flagellu[m] q[ui] tenebar d[omi]ni p[er]ic[er]ib[us] obtulit dicens. Tollite vt habeat[is] q[ui] ter s[er]u[us] iumentu[m] minare possit. quib[us] dicit[ur] p[er]tinus in oratione se dedit. Cursu aut[em] rapido p[er] dicti ducis exercit[us] p[er]uenit ad fluuiu[m] nomie vulturnu[m]. ibiq[ue] eq[ui] suos ceperunt singuli bastis t[er]rere. s[er]uonib[us] cedere. calcarib[us]q[ue] cruentare. S[ed] t[ame]n eq[ui] s[er]uonib[us] celi calcarib[us] cruentari. fatigari potuerunt. moueri no[n] potuerunt. Sicq[ue] aqua[m] flumis tangere q[ui] mortale p[er]iculu[m] p[ro]miserat. Cui[us] diu[m] cedendo sefiores singuli fatigaret. v[er]o eoz intulit. q[ui] et culpa qua[m] seruo dei in via fecerat illa sui itineris disp[er]dia[m] tolerabat. q[ui] statim reuerfi post se libertinu[m] repererunt in oratione p[ro]stratus cui cu[m] diceret. Surge tolle caballu[m] tuu[m]. ille r[ati]o[n]e. ite cu[m] bono ego op[er]a caballo no[n] habeo Descendentes ho[m]o inuit[us] eu[m] in caballu[m] de q[ui] deposuerunt leuauerunt et p[er]tinus abfesserunt Quoz equi tato cursu illu[m] que[m] p[er] tr[an]sire no[n] potuerat fluuiu[m] tr[an]sierunt ac si fluuius ille aqua[m] mime habuisset. Sicq[ue] factum est vt du[m] seruo dei v[er]o su[us] caballus reddidit om[n]es a singulis recipient[ur].

De monasterio aut[em] p[ro]f[er]at[us] dei seru[us] Libertini rumor exierat q[ui] multas pecunias haberet. Ingressi oratoriu[m] fr[ater]i q[ui] capanie p[ro]tes intrauerat ceperunt seuites libertinu[m] q[ui]rere libertinu[m] clamare. Ubi ille in oratione p[ro]strat[us] iacebat mira valde res q[ui]rentes seuitesq[ue] fr[ater]i in oratoriu[m] ingrediens ipingebat[ur] ipm videre no[n] poterat. sicq[ue] sua cecitate frustra a monasterio vacui s[er]u[us] reuerfi.

Alio q[ui] t[em]p[or]e abbas iussu q[ui] abbas honora to eius m[ag]istro successerat. Libertin[us] rauenciam p[ro]gebat. Pro amore aut[em] eiusde[m] venerabilis honorati q[ui]cu[m]q[ue] Libertin[us] ibat eius sp[iritu] caligula in sinu portare p[ro]f[er]at[us] Itaq[ue] du[m] p[ro]geret accidit vt q[ui]da[m] mulier extincti filij corpusculu[m] ferret. Que du[m] seru[us] dei ess[et]

a 2